

OPGROEIEN IN VENRAY

Een onderzoek naar de betrokkenheid van jongeren bij (drugs)criminaliteit in de gemeente Venray, in het kader van Preventie met Gezag

Op hoofdlijnen

Marjolein Nillessen, Emily Berger, Marijn Helsloot, Vivianne van Leeuwen en Henk Ferwerda

Juni 2026

Bureau Beke

Op hoofdlijnen

In deze samenvatting beschrijven we de belangrijkste bevindingen en conclusies van het onderzoek 'Opgroeien in Venray'. Verder doen we aanbevelingen om de aanpak van jeugdcriminaliteit in de gemeente Venray te verbeteren. Voor meer informatie verwijzen we naar de afzonderlijke hoofdstukken en het bijlagenboek.

Venray is een plattelandsgemeente in Noord-Limburg met een stedelijke kern en dertien dorpen. In voorgesprekken vertelt de gemeente dat uit recente analyses van de politie blijkt dat jeugdige verdachten (12 tot 22 jaar) zich in toenemende mate schuldig maken aan geweldsdelicten en ordeverstoringen. Ook zijn er zorgen over jeugdige dealers, drugsgebruik onder jeugd, schoolverzuim en jongeren die op steeds jongere leeftijd betrokken zouden raken bij criminaliteit. De gemeente ziet uitdagingen en kansen op het gebied van integrale samenwerking tussen partners in het veiligheids- en sociaal domein en de beschikbare interventies. Vanuit het programma Preventie met Gezag (PmG) heeft de gemeente Venray voor drie jaar financiële steun vanuit het Rijk ontvangen om te voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen van 8 tot en met 27 jaar in de criminaliteit terechtkomen of daarin verder afglijden.

Om grip te krijgen op de problematiek heeft de gemeente Venray Bureau Beke gevraagd onderzoek uit te voeren naar jeugdcriminaliteit in Venray. De centrale onderzoeksvraag luidt:

> *Wat is er bekend over de aard, omvang, netwerken en achtergrondkenmerken van de jeugdcriminaliteit (8 tot en met 27 jaar) in de gemeente Venray en wat betekent dit beeld voor de (preventieve) aanpak?*

De vraag is uitgesplitst in vier deelvragen:

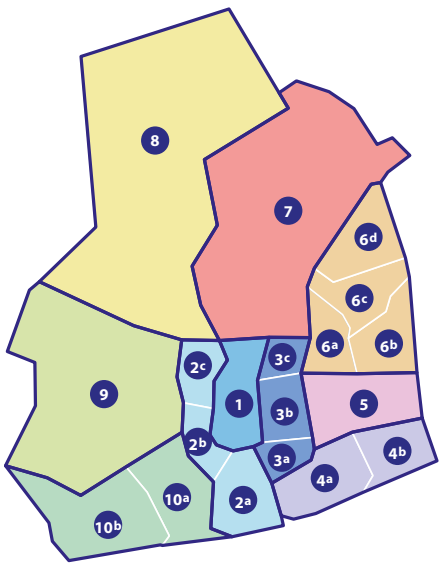
1. Wat is de omvang en aard van de jeugdcriminaliteit in Venray en welke ontwikkelingen zijn daarin in de afgelopen jaren te zien?
2. Wat zijn de risicofactoren en (ontbrekende) beschermende factoren van de jongeren die zich schuldig maken aan het plegen van strafbare feiten?
3. In hoeverre is binnen de groep jongeren die zich schuldig maakt aan strafbare feiten een relatie met de psychische of verslavingsproblematiek van hun ouders? Met andere woorden: is er een relatie met 100 jaar ggz in Venray?
4. Wat betekent voorgaande voor de huidige en toekomstige aanpak van jeugdcriminaliteit in Venray?

Voor dit onderzoek zijn diverse activiteiten uitgevoerd: deskresearch, analyse van data uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH; een selectie aangeleverd door de gemeente uit de periode 1 januari 2020 tot 30 september 2025) en gemeentelijke overlastmeldingen (uit de periode 1 januari 2023 tot 30 september 2025), interviews met 40 professionals uit verschillende sectoren (denk aan de politie, onderwijs en psychiatrische zorg), observaties tijdens diensten van jongerenwerkers en wijkagenten, sociale media-analyse, een focusgroep met ketenpartners en online vragenlijsten onder Venrayse jongeren. Voor meer informatie over de methodiek, zie Bijlage 1.

Achtergrond en context Venray

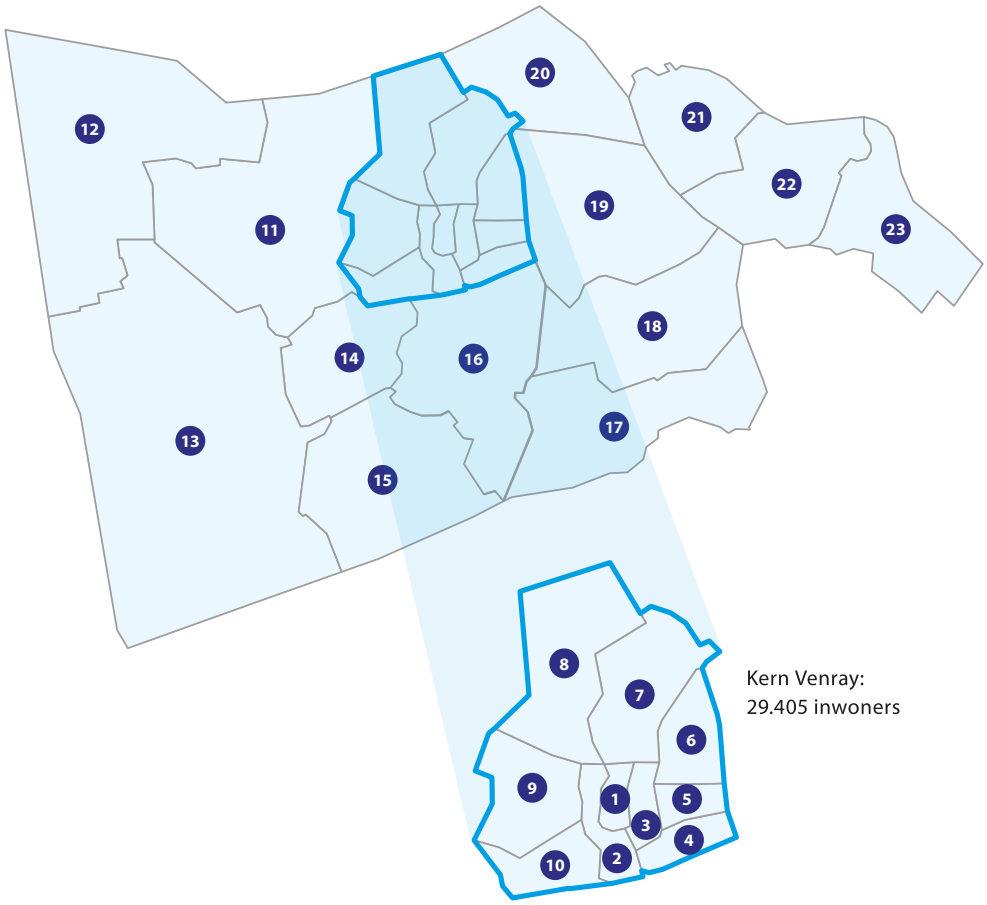
Venray is een middelgrote gemeente in Noord-Limburg met ruim 45.000 inwoners, verdeeld over een stedelijke kern en 13 kerkdorpen (Blitterswijck, Castenray, Geijsteren, Heide, Leunen, Merselo, Oirlo, Oostrum, Smakt, Veulen, Vredepeel, Wanssum en Ysselsteyn). Het gros van de inwoners woont in de kern Venray (2 op de 3 inwoners), verdeeld over 10 wijken: De Brabander, Brukske, Centrum, Centrum-Oost, Centrum-West, Landweert, Sint Antoniusveld, Smakterheide, Veltum en Vlakwater. De indeling van de wijken, kerkdorpen en buurten binnen de kern Venray staan in de volgende kaarten weergegeven. Wanneer we in dit rapport spreken over de kern Venray, zullen we dit expliciet benoemen. Indien we spreken over 'Venray', 'de (hele) gemeente' of 'de gemeente Venray', refereren we naar de gemeente Venray.

Indeling van buurten binnen de kern Venray



1	**Centrum**
2	**Centrum-West**
2a	West-Zuid
2b	West-Midden
2c	Noord-West
3	**Centrum-Oost**
3a	Bomenbuurt
3b	Oranjebuurt
3c	Burggraaf
4	**Brukske**
4a	Brukske 1
4b	Brukske 2
5	**Sint Antoniusveld**
6	**Landweert**
6a	Landweert 1
6b	Landweert 2
6c	Landweert 3
6d	Keizersveld
7	**Smakterheide**
8	**De Brabander**
9	**Vlakwater**
10	**Veltum**
10a	Veltum 1
10b	Veltum 2

Indeling van wijken en kerkdorpen binnen gemeente Venray (anno 2025)



Kern Venray:
29.405 inwoners

1.	Centrum:	2.325 inw.
2.	Centrum-West:	3.470 inw.
3.	Centrum-Oost:	2.535 inw.
4.	Brukske:	4.820 inw.
5.	Sint Antoniusveld:	1.995 inw.
6.	Landweert:	5.965 inw.
7.	Smakterheide:	1.060 inw.
8.	De Brabander:	2.570 inw.
9.	Vlakwater:	885 inw.
10.	Veltum:	3.780 inw.
11.	Merselo:	1.080 inw.
12.	Vredepeel:	245 inw.
13.	Ysselsteyn:	2.340 inw.
14.	Heide:	525 inw.
15.	Veulen:	575 inw.
16.	Leunen:	2.205 inw.
17.	Castenray:	860 inw.
18.	Oirlo:	1.275 inw.
19.	Oostrum:	2.550 inw.
20.	Smakt:	210 inw.
21.	Geijsteren:	405 inw.
22.	Wanssum:	1.880 inw.
23.	Blitterswijck:	1.260 inw.

Bijzondere kenmerken

Venray heeft een lange geschiedenis met de geestelijke gezondheidszorg (ggz) door 'meer dan 100 jaar psychiatrie'. Sinds 1905 huisvest de gemeente psychiatrische instellingen, wat leidde tot de uitdrukking 'een enkeltje Venray'. Vandaag de dag biedt Vincent van Gogh klinische ggz en verslavingszorg aan op verschillende locaties in de gemeente. Daarnaast liggen in Oostrum behandelcentrum STEVIG (voor mensen met een lichtverstandelijke beperking en gedragsstoornissen) en tbs-kliniek De Rooyse Wissel. Eind 2025 beschikt Venray in totaal over ongeveer 550-600 zorgbedden voor (forensisch) psychiatrische zorg. In de interviews komt naar voren dat inwoners een tolerante houding ten opzichte van de instellingen zouden hebben.

Qua onderwijs huisvest Venray 17 basisscholen en 2 scholen voor speciaal (basis) onderwijs (gezamenlijk 3.203 leerlingen in 2025), het Raayland College (voortgezet onderwijs, 1.648 leerlingen) en Gilde Opleidingen (mbo, 1.241 studenten). Een groot deel van de leerlingen kan hun hele schoolcarrière in Venray volgen. De strategische ligging nabij de A73, het treinstation in Oostrum en de Duitse, Gelderse en Brabantse grens maakt Venray logistiek aantrekkelijk, maar ook kwetsbaar voor grensoverschrijdende criminaliteit. In theorie vergroot de nabijheid van Venlo en Helmond – sterk ondermijningsgevoelige gemeenten volgens Zicht op Ondermijning – dit risico.

Brede problematieken

Tussen de wijken bestaan grote verschillen. Landweert kent bijvoorbeeld een concentratie van zorgwoningen, terwijl De Brabander een concentratie kent van dure koophuizen. Respondenten wijzen op de samenkomst van vele culturen in Brukske, die niet altijd aansluiting of begrip vinden bij elkaar. Tegelijkertijd beschrijven respondenten juist Brukske als een levendige wijk waar allerhande initiatieven worden ondernomen om te verbinden. Het centrum huisvest twee coffeeshops en kent parkeer- en overlastproblemen. In de kerkdorpen is minder zicht op problematiek, hoewel signalen wijzen op alcohol- en drugsgebruik in keten en jeugdsozen. Respondenten zien dat psychische problematiek en middelengebruik onder jeugd – zeker na de coronapandemie – een aandachtspunt is.

Wat speelt er op het gebied van jeugdcriminaliteit?

Venray in open bronnen

Volgens het dashboard Zicht op Ondermijning scoort Venray relatief hoog op jonge aanwas in ondermijnende criminaliteit. Onder jonge aanwas verstaan we jongeren die betrokken zijn bij criminaliteit of risico lopen daarbij betrokken te raken. Van alle Nederlandse gemeenten scoort 94% lager op ondermijnende first offenders en 61% lager op recidiverende jongeren. Het dashboard identificeert 4,9% van de Venrayse jongeren als risicojongeren met een verhoogde kans op betrokkenheid bij drugsdelicten. Dit percentage is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde (5,0%) en

het gemiddelde in Limburg (4,8%).[1] Op de Onderwereldkaart 2026 staat Venray op plek 115 van 336 gemeenten als meest ondermijningsgevoelig. Hoger dan Deurne en Land van Cuijk, maar lager dan naburige gemeenten Helmond en Venlo. Plaatsing op de Onderwereldkaart is gebaseerd op 15 indicatoren, die ingaan op geregistreerde zaken, meldingen of veroordeelde burgers, lokale en individuele omstandigheden.[2]

Geregistreerde jeugdcriminaliteit in de gemeente Venray

Van januari 2020 tot en met september 2025 zijn in de gemeente Venray 5.480 delicten geregistreerd waarbij ten minste één persoon van 8 tot en met 27 jaar als betrokkene of verdachte geregistreerd staat. Deze registraties gaan vooral over verkeersdelicten (n=1.415; 26%), vernielingen en delicten openbare orde (n=1.147; 21%), geweldsdelicten (n=1.136; 21%) en overige delicten (n=1.139; 21%). Minder vaak gaat het om vermogensdelicten (n=306; 6%), drugsdelicten (n=233; 4%), wapendelicten (n=56; 1%) en seksuele delicten (n=48; 1%).

Als we kijken naar het relatieve aandeel van jongeren in criminaliteit in de gemeente Venray is dat beperkt. Binnen de onderzoeksperiode staan 36.506 delicten geregistreerd in de gemeente Venray. Bij 15% hiervan zijn een of meer jongere(n) als verdachte of betrokkene geregistreerd. In onderstaande tabel is te zien dat jongeren (in de periode januari 2020 tot en met september 2025) relatief vaak betrokken zijn bij drugsdelicten, geweldsdelicten en verkeersdelicten. Bij drugsdelicten gaat het vooral om het bezit van softdrugs, aantreffen van drugs (geen verdachte) en bezit van harddrugs, en in mindere mate om handel.

Aandeel jongeren (8 t/m 27 jaar) in geregistreerde criminaliteit in gemeente Venray

	Registraties		
Delict	**Alle** *(n)*	**≥ 1 jongeren** *(n)*	**Percentage ≥ 1 jongeren in alle registraties**
Drugsdelicten	614	233	38%
Geweldsdelicten	4.342	1.136	26%
Verkeersdelicten	6.056	1.415	23%
Seksuele delicten	318	48	15%
Wapendelicten	430	56	13%
Vernielingen en delicten openbare orde	9.519	1.147	12%
Vermogensdelicten	6.013	306	5%
Overige delicten	9.214	1.139	12%
Alle delictsvormen	**36.506**	**5.480**	**15%**

1. Zicht op Ondermijning, z.d.a.
2. RTL Nieuws, 2026.

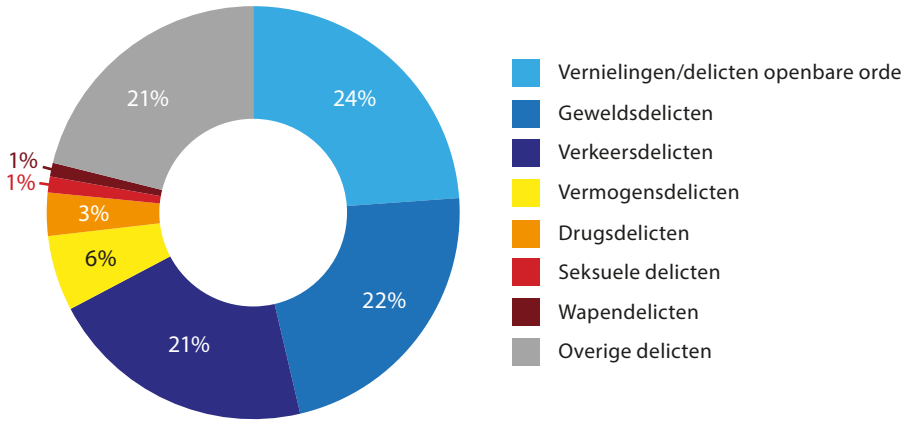
Geregistreerde criminaliteit door Venrayse jongeren

In 60% van de 5.480 geregistreerde delicten gepleegd door jongeren in de gemeente Venray (in de periode van 1 januari 2020 tot en met 30 september 2025) is ten minste één jongere betrokken die woont in de gemeente Venray. De overige 40% wordt gepleegd door jongeren die niet woonachtig zijn in de gemeente Venray. Venrayse jongeren staan vaker geregistreerd voor drugs- en geweldsdelicten. Jongeren buiten de gemeente Venray staan vaker geregistreerd voor vermogensdelicten.

Tussen 1 januari 2020 en 30 september 2025 staan 2.640 unieke Venrayse jongeren geregistreerd voor in totaal 6.601 delicten, gepleegd binnen of buiten de gemeente Venray. Opvallend is dat het aantal geregistreerde delicten van Venrayse jongeren hoger ligt (n=6.601), dan het aantal geregistreerde delicten binnen de gemeente Venray, waarbij tenminste één jongere betrokken was (n=5.480). Venrayse jongeren worden dus vaker geregistreerd (binnen en buiten de gemeente), dan er in totaal aan jeugdcriminaliteit binnen de gemeente wordt geregistreerd. Hoewel dit verschil in de onderzoeksperiode kleiner wordt, blijft sprake van een netto 'export' van jeugdcriminaliteit en overlast.

In de gemeente Venray raken Venrayse jongeren vooral betrokken bij vernielingen en openbare-ordedelicten (n=1.576; 24%; vooral melding overlast verward/overspannen persoon en melding overlast jeugd), geweldsdelicten (n=1.483; 23%; vooral ruzie/twist) en verkeersdelicten (n=1.382; 21%; vooral verkeersongevallen met materiële schade). Venrayse jongeren komen daarentegen nauwelijks in beeld bij seksuele en wapendelicten (beide 1%).

Delicten waarbij Venrayse jongeren (8 t/m 27 jaar) verdacht of betrokken zijn



Het totale aantal incidentregistraties waarbij Venrayse jongeren als verdachte of betrokkene staan geregistreerd, daalt tussen 2020 en 2024 met ongeveer een kwart. Deze afname is sterker dan de daling van alle jeugdcriminaliteit binnen de gemeente Venray, waarbij we zowel registraties van jongeren woonachtig binnen en buiten de gemeente hebben meegenomen. Daarnaast nemen vermogens-, seksuele, drugs- en wapendelicten

in 2024 af ten opzichte van 2023, een trend die zich naar verwachting voortzet in 2025. In deze periode neemt ook het aantal meldingen van jeugdoverlast af bij de politie en de gemeente.

Een nadere analyse van overlastregistraties laat zien dat het aantal meldingen van alcohol- en drugsoverlast na een lichte daling sinds 2021 stabiel blijft. Registraties van overlast door verwarde personen nemen onder de Venrayse jongeren juist toe vanaf 2021. Dit contrasteert met de algemene trend in gemeente Venray, waar het totale aantal registraties voor deze categorie daalt van 1.245 in 2020 naar 909 in 2024. Het aandeel van Venrayse jongeren binnen deze registraties stijgt daarmee van 4% naar 8%, en voorlopige cijfers voor 2025 wijzen op een verdere toename.

In de online vragenlijst geven 35 van de 185 jongeren (19%) van 12 tot en met 27 jaar aan dat zij wel eens gevraagd zijn om iets te doen dat niet mag. Het zou dan voornamelijk gaan om vermogensdelicten (diefstal/geldezel), drugsdelicten, seksuele delicten en vernielingen/delicten in de openbare orde. De illegale/strafbare verzoeken aan jongeren zijn overigens niet een uniek Venrayse fenomeen. Ook elders in het land worden jongeren benaderd met illegale of strafbare verzoeken, voornamelijk voor verkoop en vervoer van drugs of snus en vermogensdelicten.

Professionals aan het woord

Professionals signaleren verschillende ontwikkelingen als het gaat om jeugd. Ten eerste toenemend middelengebruik (drugs, snus, vapes); iets wat niet uniek is voor Venray, maar ook hier zeker een zorg is. In de analyse van politieregistraties zagen we dat rijden onder invloed van drugs/geneesmiddelen ook een relatief veel voorkomend geregistreerd delict onder jongeren in Venray blijkt te zijn. Aangezien de politie hier projectmatig op heeft ingezet, zou dit ook (deels) een handhavingseffect kunnen zijn. Daarnaast noemen professionals de groeiende rol van sociale media in de levens van jongeren, waaronder als facilitator voor criminaliteit. Specifiek voor de Venrayse context spreken zij over het verspreiden van naaktbeelden en haatberichten en het verhandelen van illegale producten. Sociale media zijn grotendeels nog een blinde vlek voor ouders en professionals. Dit speelt mede een rol in het beperkte zicht op jeugdcriminaliteit en -problematiek; criminaliteit verschuift online naar meer onzichtbare vormen, zo concluderen respondenten. Dit beeld lijkt overeen te komen met de afname van gemelde jeugdoverlast. Het blijkt moeilijk om bij bepaalde gezinnen achter de voordeur te komen. Daarbij blijkt er in kerkdorpen nog minder zicht te zijn dan in de kern Venray.

De professionals noemen een aantal concrete uitingsvormen van criminaliteit en overlast waarbij de Venrayse jeugd betrokken zou zijn. Specifieke genoemde uitingsvormen van criminaliteit en problematiek onder jeugd zijn maaltijdbezorgers die worden ingezet als drugskoeriers, het stashen (opslaan) van drugs bij kwetsbare bewoners, drugs- en vapehandel op onderwijsinstellingen, de inzet van loopjongens, wapenbezit op school, online en offline misbruik van jongeren, nepagenten en WhatsApp-fraude, gevechten buiten school, aan sociale media gelinkte delicten, vandalisme op schoolpleinen, verward gedrag onder jeugd en problematiek bij kinderen van Poolse afkomst.

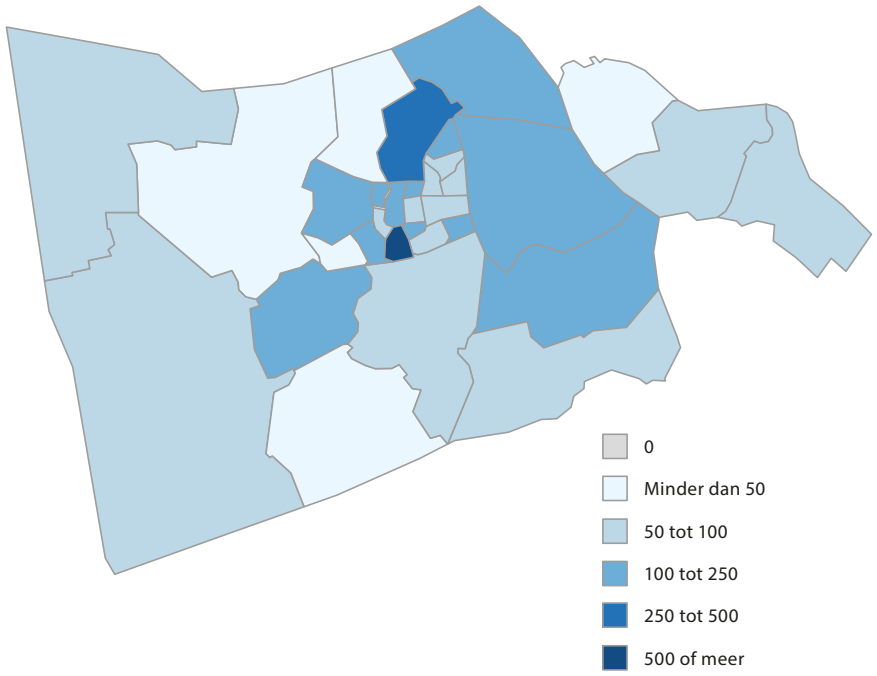
De meeste van deze uitingsvormen zijn niet naar voren gekomen in de analyse van de politieregistraties – op de toename van verward gedrag onder jongeren na. Voor een verdere uitwerking hiervan, zie paragraaf 3.3.2 in het volledige rapport.

Waar (en wanneer) vindt jeugdcriminaliteit plaats?

Geregistreerde locaties in de gemeente Venray

Binnen de gemeente kent de kern Venray de meeste registraties van delicten door jongeren van 8 tot en met 27 jaar, tussen januari 2020 en september 2025 (70%). Oostrum staat met 13% op een tweede plaats. Op wijkniveau concentreren registraties zich vooral in Brukske (14%), Centrum-West (12%) en Centrum (12%); in De Brabander (2%), Vlakwater (2%), Vredepeel (1%) en Smakt (1%) komen weinig registraties voor. Vooral de buurten Brukske 1, 2 en West-Zuid zijn absolute uitschieters (ieder 7% van de registraties). Als we kijken naar het aantal registraties afgezet tegen het aantal jeugdige inwoners, zien we andere uitschieters. Gemiddeld zijn er 101 politieregistraties per 1.000 jongeren (8 tot en met 27 jaar) in Venray; dit ligt lager dan het aantal registraties per 1.000 jeugdige inwoners voor alle geregistreerde criminaliteit (n=143). Deze relatieve criminaliteitscijfers staan in onderstaand figuur naar buurt weergegeven.

Geregistreerde criminaliteit door jongeren per 1.000 inwoners (8 t/m 27 jaar) naar buurt (in n)



De relatieve uitschieters zijn:

- **Wijkniveau**: Smakterheide (n=252 per 1.000 jongeren), Centrum (n=241), Centrum-West (n=185), Vlakwater (n=174) en Oostrum (n=167).
- **Buurtniveau**: West-Zuid (n=581 per 1.000 jongeren), Smakterheide (n=252) en Centrum (n=241). Relatief lage aantallen worden geregistreerd in De Brabander, Landweert (vooral Landweert 3 en 2), Veltum (Veltum 2, de laagste), en in de meeste kerkdorpen (behalve Oostrum, Oirlo en Heide).

Jeugdoverlast wordt vooral in Brukske, Centrum, Landweert en Oostrum gemeld; specifiek in Landweert 2 en West-Zuid.

Geregistreerde locaties van Venrayse jongeren

De meerderheid van de geregistreerde delicten van Venrayse jongeren werd in het verleden (in de periode 2020 tot en met 2022) buiten de eigen gemeente gepleegd. Sindsdien is het aantal registraties met Venrayse jongeren dat buiten de eigen gemeente wordt gedaan sterk afgenomen (40%). Inmiddels (in de periode 2023 tot en met 2024) wordt jeugdcriminaliteit door jongeren uit de gemeente Venray vaker binnen dan buiten de eigen gemeente gepleegd. Alle registraties samengenomen vindt het grootste deel van de geregistreerde delicten van Venrayse jongeren plaats binnen de gemeente Venray (49%), elders in Limburg (18%), in aangrenzende provincies (22%) en 11% in overige provincies. Delicten die relatief vaak buiten de gemeentegrens en buiten aangrenzende provincies worden geregistreerd zijn vermogensdelicten. Verder worden vernielingen en openbare orde-delicten, seksuele delicten, wapendelicten en overige delicten ook relatief vaak buiten de gemeente geregistreerd. Geweldsdelicten, verkeersdelicten en drugsdelicten worden vaker binnen Venray geregistreerd.

Kijkend naar het seizoen, de dag en tijd van registraties, doen we een paar constateringen:

- De meeste delicten worden in de maanden maart tot en met september (met uitzondering van mei) gepleegd (9%) en de minste in december (7%);
- De meeste delicten worden op donderdag gepleegd (16%), de minste op dinsdag (13%);
- Naar dagdeel worden de meeste incidenten ’s middags (35%) en ’s avonds (33%) geregistreerd; wapendelicten vooral ’s avonds (92%);
- Drugsdelicten komen minder vaak in de zomer en vaker in winter of voorjaar voor;
- Vermogens- en seksuele delicten komen vaker in het najaar voor;
- Wapendelicten komen vaker in de winter voor.

Een analyse van jeugdoverlastmeldingen (politie en gemeente; januari 2023 tot en met september 2025) laat zien dat meldingen vooral in het voorjaar worden gedaan en dat de meeste meldingen worden gedaan in Brukske, Centrum en Landweert. Buurten die eruit springen zijn Landweert 2, Oostrum en West-Zuid, waarbij vooral de politie overlast in deze buurten meldt.

Professionals aan het woord

Professionals duiden meermaals de wijk Brukske aan als aandachtsgebied voor sociale problematiek en criminaliteit, waar zij moeilijk grip op krijgen. Enerzijds vanwege de architectuur van de wijk: de opzet van de wijk met doodlopende straten en paadjes maakt het niet begaanbaar voor (politie)auto's. Anderzijds hebben zij moeite om in contact en achter de voordeur te komen bij de inwoners, mede door verschillende culturen in de wijk. Daarnaast noemen zij het centrum als plek waar in het verleden overlast ervaren werd en drugshandel voorkwam, maar waar nu voornamelijk verkeersoverlast plaatsvindt (met name in het Hensiuskwartier, voorheen de 'vergeten driehoek'). Andere genoemde wijken waar jeugd in negatieve zin in beeld komt zijn Veltum, Landweert en (in iets mindere mate) De Brabander. Smakterheide en Centrum-West zijn wijken die uit de registratieanalyse naar voren zijn gekomen als wijken met (relatief) veel registraties, maar die afgaande op de interviews niet zozeer in beeld zijn.

Verder geven professionals aan dat jongeren steeds minder zichtbaar zijn in de openbare ruimte, wat het moeilijker maakt om zicht te krijgen op problematiek en risico's. De verschuiving naar sociale media speelt hierin een belangrijke rol. Jongeren bewegen zich steeds meer online, waar hun gedrag en leefwereld zich grotendeels afspelen. Dit heeft meerdere gevolgen:

- Jongeren spiegelen zich aan online beelden, wat invloed heeft op hun ambities en mentale gezondheid;
- Zij komen sneller in aanraking met schadelijk beeldmateriaal of illegale of risicovolle verzoeken, zoals sexting of illegale producten;
- Zij hebben relatief eenvoudig toegang tot illegale handel, waaronder snus, vapes, sigaretten, joints, illegaal vuurwerk en (nep)kleding.

Tegelijkertijd constateren professionals dat zowel de gemeente en het jongerenwerk als ouders beperkt zicht hebben op deze online dynamiek. Dit belemmert tijdige signalering en interventie. Een deel van de professionals wijst naar de verantwoordelijkheid van ouders om zicht te hebben op wat jongeren doen op sociale media.

Wie is betrokken bij jeugdcriminaliteit?

Risico- en beschermende factoren

Uit het dashboard Zicht op Ondermijning blijkt dat de gemeente Venray relatief ongunstig scoort op indicatoren rond jonge aanwas en ondermijnende criminaliteit. Belangrijke kenmerken van jongeren die in Venray verdacht worden van drugscriminaliteit zijn:[3]

- Het ontbreken van inkomen;
- Een eerdere verdenking;

3. Zicht op Ondermijning, z.d.a.

- Een schuld in de afgelopen drie jaar;
- Voortijdig schoolverlaten;
- Het volgen van onderwijs voor moeilijk lerende/opvoedbare kinderen.

De GGD signaleert dat de financiële kwetsbaarheid (zoals schulden en het ontbreken van inkomen) van Venrayse jongeren – en daarmee hun risico op betrokkenheid bij criminaliteit – toeneemt: het aandeel jongeren met geldtekort steeg van 27% (2019) naar 34% (2023). Ook elders in de regio Noord-Limburg is het aandeel gestegen: van 30 naar 33%. De GGD constateert dat sociale media deze druk versterken, doordat jongeren zich vergelijken met anderen en sneller streven naar (onrealistische) financiële en sociale doelen.[4] Voor meer informatie over de rol van sociale media, zie paragraaf 4.3.

Wetenschappelijk onderzoek wijst op verschillende beïnvloedbare risicofactoren, zoals:[5]

- Middelengebruik;
- Gebrek aan dagbesteding (schoolverlater of geen baan);
- Antisociale persoonlijkheidskenmerken;
- Blootstelling aan een criminele omgeving (zoals criminele vrienden).

Ook spelen niet of lastig beïnvloedbare risicofactoren een rol, zoals het hebben van familieleden of vrienden in de criminaliteit en een specifieke (voor criminelen interessante) expertise of beroep.

Ditzelfde wetenschappelijke onderzoek wijst ook op beïnvloedbare factoren die juist beschermen tegen afglijden, zoals:

- Reflectievermogen en moreel besef;
- Het criminele leven te stressvol vinden;
- Steun van een betekenisvolle derde;
- School, werk en toekomstperspectief;
- Erkenning krijgen voor talenten en succeservaringen;
- Geen schulden hebben.

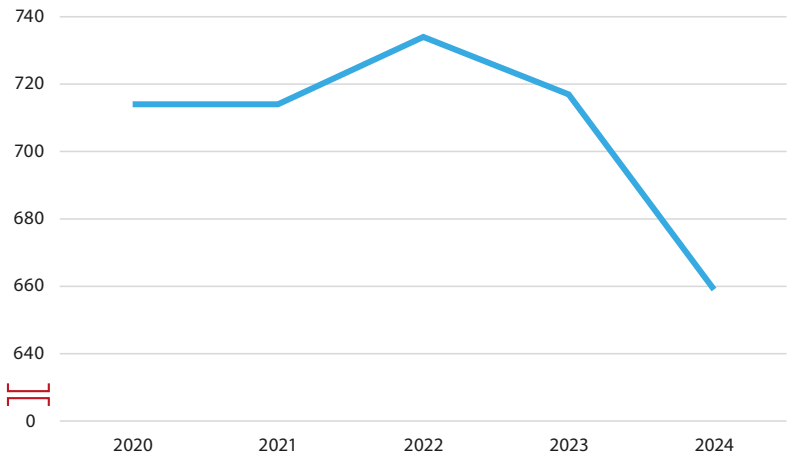
Daarnaast kunnen positieve levensgebeurtenissen zoals het vinden van een partner en het krijgen van een kind, of gewoonweg ouder worden een positieve wending geven. Op deze factoren hebben hulpverleners en jongeren echter weinig invloed.

Geregistreerde jongeren in gemeente Venray

Jaarlijks worden ongeveer 900 unieke jongeren van 8 tot en met 27 jaar geregistreerd als betrokkene of verdachte in de gemeente Venray, waarvan circa 700 woonachtig in Venray zijn. In januari 2020 tot en met september 2025 zijn 2.640 unieke jongeren woonachtig in Venray geregistreerd als betrokkene of verdachte. Het aantal unieke geregistreerde jongeren is in 2024 licht gedaald ten opzichte van 2020.

4. GGD, 2024.
5. De Boer et al., 2022.

Aantallen unieke Venrayse jongeren (8 t/m 27 jaar) als betrokkene of verdachte geregistreerd per jaar



Op basis van de analyse van BVH-data kunnen we enkele kenmerken van de jongeren benoemen (zie paragraaf 5.2). Een aantal kenmerken valt op:

- **Groepsgrootte**: In 76% van de in de gemeente Venray gepleegde delicten wordt één individu geregistreerd; in 24% twee of meer personen. Tussen januari 2020 en september 2025 zien we een ontwikkeling: jongeren komen steeds vaker samen (in duo's) in registraties voor, maar minder vaak in (groot) groepsverband.
- **Hoedanigheid/rol als betrokkene of verdachte**: In de gemeente Venray staan jongeren bij het grootste deel van de delicten (71%) geregistreerd als betrokkene, en minder vaak als verdachte (28%; in 1% zowel als betrokkene als verdachte). Het aantal Venrayse jongeren dat verdacht wordt van een delict is sinds 2022 sterk afgenomen: 201 jongeren in 2022 tegenover 137 jongeren in 2024 (dit betreft een afname van 32%). In totaal komen 169 jongeren voor als verdachte in meerdere kalenderjaren.
- **Leeftijd en geslacht**: Jongens/mannen worden vaker geregistreerd: in de gemeente Venray is 71% van de betrokken/verdachte jongeren een man. Bij verdenkingen van misdrijven ligt het percentage hoger: 84% van die verdachte jongeren is man. De meerderheid van de jongeren met incidentregistraties in de gemeente Venray was op het moment van registreren tussen de 18 en 27 jaar (66%). Het kleinste deel van de geregistreerde jongeren (8%) behoort tot de groep 8 tot en met 11 jaar; deze jongste groep is relatief oververtegenwoordigd bij geweld. Jongeren van 12 tot en met 17 jaar zijn relatief oververtegenwoordigd bij vermogensdelicten en vernielingen/openbare orde, en jongeren van 18 tot en met 27 jaar bij verkeers- en drugsdelicten.

- **Typering verdachte en betrokkene**: Gemiddeld zijn jongeren 18,7 jaar bij hun eerste registratie (betrokkene of verdachte) en 20,1 jaar als ze voor het eerst verdacht worden van een misdrijf. De meerderheid staat te boek voor 1 registratie (56%), 33% voor 2 tot 5 registraties (meerplegers) en 11% voor 6 of meer registraties (veelplegers). Van de unieke verdachte jongeren staat 41% (n=285) ten minste 2 keer geregistreerd als verdachte en 12% (n=86) voor meer dan 5 misdrijven.

Professionals aan het woord

Koppeling met de psychiatrische instellingen in de gemeente Venray

Over het verband tussen crimineel gedrag van jongeren, psychische problematiek van ouders en de aanwezigheid van psychiatrische instellingen in de gemeente Venray is geen eenduidig beeld ontstaan. Ten eerste waren er geen cijfers voorhanden om een verband aan te tonen, maar ook professionals bleken dit niet in beeld te hebben. Respondenten geven aan dat uitstroompercentages, lokale KOPP-/KOV-prevalentiecijfers (kinderen van ouders met psychiatrische of verslavingsproblematiek) en ouderdossiers ontbreken. Instellingen benadrukken dat het merendeel van de cliënten terugkeert naar de eigen woonplaats, terwijl anderen het beeld hebben dat sommige cliënten in de gemeente Venray blijven. In theorie zou de aanwezigheid van de instellingen op langere termijn kunnen leiden tot een hoger aandeel KOPP-/KOV-kinderen in de gemeente en meer zorgbehoevende gezinnen. De omvang van die groep is onduidelijk. Wel kwam naar voren dat KOPP-/KOV-problematiek, ondanks beperkte zichtbaarheid, een structurele risicofactor is binnen het bredere jeugd- en veiligheidsdomein die mogelijk beter in beeld zou moeten komen.

Achtergronden van criminele en risicojongeren

Wat betreft risicofactoren voor criminaliteit noemen professionals meerdere kwetsbare groepen. Zo worden personen met psychiatrische problematiek en een licht verstandelijke beperking (lvb) genoemd, omdat zij vatbaar kunnen zijn voor misbruik. Respondenten halen casuïstiek aan waarin criminelen deze jongeren gebruiken voor het stallen van drugs en om drugs aan te verkopen. Daarbij blijkt er beperkt zicht te zijn op deze risicovolle populatie. Ook sociale problematiek bij (voormalige) arbeidsmigranten en hun gezinnen is een aandachtspunt. Binnen deze groep maken respondenten onderscheid tussen arbeidsmigranten die alleen naar Nederland zijn gekomen en (voormalige) arbeidsmigranten die inmiddels (met hun gezin) gesetteld zijn in Nederland. Professionals hebben moeite om bij hen achter de voordeur te komen, terwijl zij juist bij kinderen van deze groep kwetsbaarheid voor uitbuiting of misbruik van criminelen/andere jongeren signaleren.

Respondenten noemen eveneens klassieke sociaaleconomische factoren, zoals armoede, met name in de wijken Brukske en Landweert. Tegelijkertijd zien respondenten juist jongeren uit gezinnen in wijken als De Brabander, die niet binnen dit klassieke beeld passen en eerder niet in zicht waren. Het benadrukt nog maar eens dat sociaaleconomische status (SES) op zichzelf geen goede voorspeller is van jeugdcriminali-

teit en personen uit alle gelederen van de samenleving betrokken kunnen raken bij criminaliteit en overlast. Onderwijsrespondenten doen de belangrijke constatering dat jongeren die bij politie en justitie bekend zijn of worden, ook binnen school bekend staan als laatkomers of spijbelaars.

Criminele groepen en jongeren in beeld

Van de criminaliteit die daadwerkelijk in beeld is, spreken respondenten vooral over drugscriminaliteit. Drugs lijken makkelijk beschikbaar te zijn en er is grote vraag naar én aanbod van. Onder professionals blijken er signalen van betrokkenheid van jongeren bij drugshandel te zijn, maar deze signalen hardmaken blijkt in de praktijk een uitdaging. Dit geldt zeker voor de 'grotere jongens', die (nog) minder in de publieke ruimte opereren. In totaal zijn circa 50 jongeren van 10 tot en met 27 jaar in beeld bij de gemeente voor overlast en criminaliteit, terwijl de BVH-analyse laat zien het aantal geregistreerde unieke jongeren jaarlijks hoger ligt (gemiddeld 700 unieke Venrayse jongeren per jaar die als betrokkene of verdachte in een registratie worden genoemd).

Hoewel er weinig concreet zicht is op vaste jeugdgroepen of netwerken, hebben professionals wel degelijk een idee hoe de drugshandel in zijn werk gaat en welke rol jongeren daarin vervullen. Zij beschrijven een gelaagde structuur met 'loopjongens' onderin en meer ervaren spelers aan de bovenkant – een beeld dat breder in Nederland bekend is. Ook criminele families spelen een rol, waarbij de gemeente eerder spreekt over broers, zussen, neven en nichten binnen één generatie en (nog) niet over intergenerationele criminaliteit. Respondenten halen verschillende voorbeelden aan van personen die jaren geleden al in beeld waren als (risico)jongere en inmiddels zijn uitgegroeid tot grotere spelers.

Hoe pakt Venray jeugdcriminaliteit aan?

De aanpak op papier

De gemeente Venray zet in op een breed scala aan interventies en maatregelen om jeugdcriminaliteit te voorkomen en tegen te gaan. Preventie vormt hierbij het uitgangspunt, waarbij grenzen stellen hand in hand gaat met perspectief bieden. Een belangrijk onderdeel van de aanpak is het programma PmG. Binnen dit programma richt Venray zich op vijf interventies en thema's gericht op jongeren van 8 tot en met 27 jaar, waaronder 'Alleen jij bepaalt wie je bent', 'Alles Kidzzz' en Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA). Daarnaast investeert de gemeente Venray in het versterken van online weerbaarheid, vroegsignalering en expertiseontwikkeling bij professionals. Zo wil de gemeente bijvoorbeeld een doorlopende leerlijn 'ondermijnende en online criminaliteit' ontwikkelen, die start in het primair onderwijs (po) en doorloopt in het voortgezet onderwijs (vo) en mbo, waarbij de inhoud wordt afgestemd op de leeftijd en leefwereld van jongeren. Aanvullend verkent de gemeente interventies zoals samenwerking met Halt en jongerenwerkers in de wijk en op school, en het organiseren van ouderbijeenkomsten en trainingen voor ouders.

Om vroegsignalering te versterken, zet Venray tevens in op expertiseontwikkeling bij professionals, met specifieke aandacht voor thema's als straatcultuur, mindset, dader- en slachtofferperspectieven en criminele uitbuiting. Naast het PmG-programma maakt de gemeente gebruik van andere landelijke en regionale initiatieven, zoals Grip op Onbegrip en Skip die Trip, die lokaal zijn vertaald naar de Venrayse context.

De totale aanpak richt zich op een brede doelgroep, variërend van jonge kinderen en hun ouders tot kwetsbare jongeren en personen met onbegrepen gedrag. Binnen deze aanpak werkt de gemeente samen met diverse partners, waaronder politie, jongerenwerk, onderwijs, zorgorganisaties, ondernemers en ouders. Hoewel het aanbod omvangrijk en divers is, blijkt uit beschikbare documentatie niet altijd in hoeverre afzonderlijke interventies nog actief zijn en welk effect zij sorteren.

Professionals en jongeren over de aanpak

Uit gesprekken met professionals blijkt dat zij overwegend positief zijn over de kwaliteit van het professionele aanbod, de korte lijnen binnen de samenwerking en bestaande overlegstructuren zoals het Veilige School Overleg en het Zorg Netwerk Overleg. Ook de rol van STRDR wordt als waardevol gezien, vanwege hun sterke aansluiting bij – voor anderen moeilijk te bereiken – jongeren. STRDR begeleidt onder andere Venrayse jongeren in/uit gedwongen kaders en ondersteunt deskundigheidbevordering bij jeugdprofessionals. Een belangrijk aandachtspunt is de informatiedeling tussen ketenpartners. Hoewel de samenwerking tussen gemeente en de politie goed verloopt, belemmeren (onduidelijkheid rondom de toepassing van) privacyregels, onduidelijkheid over gevolgen van meldingen en een vertrouwensbreuk na gebeurtenissen rondom voormalige straatcoaches van Secutor Security de informatie-uitwisseling (zie paragraaf 6.2). Mede hierdoor zouden overleggen nog onvoldoende tot concrete acties leiden. Binnen het recent opgestarte Jeugd Preventie Overleg (JPO) willen partners weer toewerken naar het delen van zorgwekkende signalen binnen een vertrouwde context. Hoe dit verloopt moet nog blijken.

Daarnaast ervaren professionals dat het overzicht van betrokken partijen ontbreekt en dat zij zelf moeten uitzoeken wie waarvoor benaderd kan worden. Dit belemmert een optimaal gebruik van het beschikbare aanbod. Zo zou Halt spreekuren op de middelbare school aanbieden, maar blijft het aantal aanmeldingen van leerlingen hiervoor achter.

Verder signaleren professionals knelpunten in de vroegsignalering binnen het onderwijs, waar concrete meldroutes en opschalingsafspraken ontbreken. Lange wachtlijsten voor de ggz en jeugdconsulenten verhinderen tijdige passende hulp, wat jongeren kwetsbaarder maakt voor criminele invloed. Ook wijzen respondenten op een lage pakkans bij lichte vergrijpen. Jongeren worden niet aangesproken op gedrag, waardoor leermomenten uitblijven.

De grootste uitdaging ligt volgens professionals in het in beeld krijgen van en contact maken met risico- en criminele jongeren. Vroegsignalering schiet tekort en jongeren komen pas rond hun 17e of 18e levensjaar in beeld, terwijl problemen zich jaren

eerder opstapelen. Het huidige jongerenwerk bereikt voornamelijk een selecte groep jongeren met andere hulpvragen, maar heeft moeite met het leggen van contact met risico- en criminele jeugd. Professionals benadrukken de noodzaak van zichtbare en toegankelijke jeugdwerkers, jeugdagenten of jeugdboa's die actief, zowel op straat en online, de connectie opzoeken met de gehele jongerenpopulatie, om vroegtijdig signalen op te vangen en in te grijpen.

Vanuit de vragenlijst wordt dit beeld bevestigd: jongeren die het gevoel hebben met problemen bij niemand terecht te kunnen, hebben relatief vaak ook geen contact met instanties. Zij zijn of niet bekend met (de weg naar) de instanties of hebben het gevoel niet met deze problemen bij de instanties terecht te kunnen. Bij problemen of incidenten gaan jongeren hoofdzakelijk naar hun ouders of vrienden, waarbij de context waarin die problemen plaatsvinden bepaalt naar wie zij toetrekken. Jongeren van middelbare schoolleeftijd bespreken problemen op school, thuis, sociale media en op straat relatief vaak met leraren of mentoren. De 18- tot en met 27-jarigen doen dit relatief vaak met de politie.

Jongeren geven aan of ze wel of niet bij iemand terecht kunnen voor hulp en met welke instanties ze (vaak/soms) contact hebben

	Ik kan vaak wel bij iemand terecht voor hulp (n=114)	Ik kan soms bij iemand terecht voor hulp (n=44)	Ik kan niet bij iemand terecht voor hulp (n=21)
Jongerenwerk	19%	27%	5%
Halt	2%	7%	14%
Ondersteuningsteam scholen (OT)	31%	41%	19%
Gemeente	27%	36%	5%
(Jeugd)boa's	7%	11%	0%
Politie	20%	39%	5%
Straatcoaches	7%	16%	10%
Andere organisatie	12%	14%	10%

Noot: In deze tabel staat groen voor het hoogste percentage dat contact heeft met de betreffende instantie en rood voor het laagste percentage.

Professionals stellen dat in de gemeente een tekort is aan passende voorzieningen en ontmoetingsplekken voor jongeren, wat kan bijdragen aan overlast op bestaande plekken zoals schoolpleinen en skateparken. De vragenlijst onder jongeren bevestigt dit beeld. Hoewel jongeren het wonen in Venray overwegend positief beoordelen, zijn zij minder tevreden over het aanbod aan ontspannings- en uitgaansmogelijkheden:

- Jongeren van 8 tot en met 11 jaar zien graag een buitenzwembad verschijnen;
- Jongeren van 12 tot en met 17 jaar missen vooral plekken waar zij met leeftijdsgenoten kunnen samenkomen en activiteiten kunnen ondernemen;

- Jongeren van 18 tot en met 27 jaar hebben vooral behoefte aan horecagelegenheden en plekken om uit te gaan, zonder het jongere publiek.

Jongeren buiten de kern Venray zijn over het algemeen iets positiever over de beschikbare voorzieningen dan jongeren binnen de kern. Zij ervaren bovendien minder vaak een tekort aan ontmoetingsplekken.

Suggesties voor de aanpak

Op basis van het voorgaande presenteren we in deze paragraaf concrete suggesties om de aanpak van criminele jongeren en risicojeugd in gemeente Venray te verbeteren. De suggesties zijn gericht aan de gemeente en sluiten aan bij de ambities opgeschreven in het Plan van Aanpak PmG. We bespreken de suggesties aan de hand van drie aandachtsgebieden binnen de aanpak: 1) vroegsignalering van doelgroep en problematiek, 2) beschikbare maatregelen en interventies en 3) samenwerking met ketenpartners.

Vroegsignalering: doelgroep en problematiek

Een belangrijke uitdaging in de gemeente Venray is het vroegtijdig signaleren van en contact maken met jongeren, in het bijzonder met risico- en criminele jongeren. Nu komen zij pas rond 17-18 jaar in beeld bij instanties, terwijl problemen zich jaren eerder opstapelen. Deze suggesties richten zich daarom op vroegsignalering en het leggen van verbinding met de jongeren: op straat, op school en online.

- Investeer in professionals met taakaccent jeugd die op straat, school en online actief verbinding leggen met jongeren. Idealiter bij verschillende (bestaande) organisaties, om zo de aansluiting bij de jongerenpopulatie te vergroten – zowel qua persoonlijke en culturele achtergrond, interesses als woonplaats/wijk. Denk hierbij aan jeugdboa's, jongerenwerkers/straatcoaches en/of jeugdagenten, met inachtneming van de haalbaarheid waarbij organisaties in staat zijn deze posities te vullen. Kennis hebben/vergaren van en interesse tonen in de online en offlineleefwereld van de jongeren zijn noodzakelijke competenties van dergelijke professionals om deze connectie te kunnen leggen. Vraag hierbij STRDR – volgens respondenten een partij die is geslaagd deze connectie te leggen – om mee te denken over manieren om dit contact in eerdere stadia op gang te brengen.
- Experimenteer met het instellen van jongerenwerkers of pedagogisch medewerkers op onderwijsinstellingen die zich formeren tussen docenten en jongeren. Laat hen ook samenwerken met het schoolteam, zodat scholen eveneens kunnen sturen in hun opdracht. Externe medewerkers onafhankelijk van de school genieten mogelijk meer vertrouwen. Jongeren besteden veel van hun tijd op school, daarmee zijn de scholen een belangrijke voedingsbron om zicht op de jongeren en hun problematiek te behouden. (Schoolgaande) jongeren zoeken bij problemen – onafhankelijk van de context waarin deze zich afspelen – dan ook het vaakst hulp bij ouders/familie, vrienden én scholen. Naast dat de professionals als extra ogen bijdragen

aan vroegsignalering, kunnen ze een schakel vormen tussen de school en de jongeren. Enerzijds door het bieden van een laagdrempelig, neutraal luisterend oor voor de jongeren. Anderzijds doordat zij de school kunnen informeren over wat er leeft onder de leerlingen en waar nodig in hulp kunnen opschalen.

- Investeer in bekendheid van professionals met sociale mediakanalen. Het is belangrijk dat professionals bekend zijn met verschillende kanalen waarop jongeren zich een aanzienlijk deel van hun dagelijks leven bevinden. Dit om zicht te krijgen op zaken waar jongeren (gemakkelijk) mee in aanraking kunnen komen, welke risico's er zijn en hoe zij hiertegen behoed kunnen worden. Daarnaast zijn sociale media een manier voor sociaalwerkers om in contact te komen met (kwetsbare) jongeren.
- Bespreek met de dorpsraden of andere lokale organisaties (zoals sportverenigingen en scholen) op welke manier instanties beter zicht kunnen krijgen op de problematiek, kwetsbaarheden en incidenten rondom jeugd binnen de kerkdorpen.
- Creëer plekken waar jongeren kunnen samenkomen en hun vrije tijd kunnen besteden, gebaseerd op de behoefte vanuit de jongeren. Betrek jongeren actief bij het creëren en organiseren van deze plekken. Zorg dat jeugdprofessionals (bijvoorbeeld jongerenwerkers) hier regelmatig langsgaan om in contact met jeugd te komen en waar gewenst een handreiking te bieden. De vragenlijst laat zien dat de behoeften voor ontspanning verschillen per leeftijdsgroep. Waar de 8-11-jarigen eerder behoefte hebben aan buitenspeelplekken zoals een buitenzwembad of grote speeltuin dichtbij, missen jongeren van 12 tot en met 17 en 18 tot en met 27 jaar vooral plekken waar zij met leeftijdsgenoten kunnen samenkomen en feesten, georganiseerde activiteiten en cultuur en amusement.
- Breng de omvang van de groep KOPP-/KOV-kinderen in de gemeente Venray in kaart en investeer waar gewenst in het signaleringsvermogen van professionals op mogelijke KOPP-/KOV-problematiek. Betrek partijen met relevante expertise, zoals Vincent van Gogh, en bespreek waar kansen liggen voor ondersteuningsmogelijkheden.
- Ontwikkel signaalkaarten voor onderwijsinstellingen (po, vo en mbo) inclusief sociale kaart, zodat professionals beter weten bij wie ze waarvoor terecht kunnen. Maak daarbij afspraken over het intern melden en extern doorzetten van zorgwekkende signalen en wie daar op welke manier opvolging aan geeft. Venrayse jongeren geven aan met problemen vaak naar iemand op school toe te gaan. Het onderwijs heeft daarmee een belangrijke rol in vroegsignalering. Spijker docenten structureel bij over de signaalkaarten en interne meldroutes en het belang hiervan. Hierbij is aandacht voor mogelijke consequenties die meldingen al dan niet kunnen hebben van belang. Structurele evaluatie is essentieel.
- Bouw op ieder niveau een terugkoppeling in aan een (door)melder van signalen, met inachtneming van geldende privacyregels; vanuit ondersteuningsteams op school aan de docenten, vanuit de gemeente of politie aan burgers enzovoorts. Op deze manier stimuleer je betrokkenheid en meldingsbereidheid van professionals en burgers.

- Monitor geregistreerde jeugdcriminaliteit. In dit onderzoek hebben we de registraties van jeugdcriminaliteit in kaart gebracht en geanalyseerd op verschillende aspecten, zoals aard en omvang, woonplaats verdachten/betrokkenen, onderverdeling in een-, meer- en veelplegers. We raden de gemeente aan de analyse van registraties jaarlijks aan te vullen en te monitoren, om waar gewenst de focus van de aanpak op aan te passen. Zoals ook uit dit onderzoek blijkt, geven de registraties alleen geen volledig beeld van de werkelijkheid. Kwalitatieve input vanuit het werkveld én jongeren en hun omgeving zelf blijft noodzakelijk voor een passende aanpak.

Beschikbare maatregelen en interventies

De gemeente Venray heeft een groot arsenaal aan activiteiten, interventies en overleggen beschikbaar. De beschikbaarheid van veel overleggen en initiatieven staat echter niet gelijk aan veel successen. Ook is er niet één gouden formule of *silver bullet* die alles oplost. Een effectieve aanpak start bij een goede analyse van (de problematiek van) een jongere, om vervolgens maatwerk toe te passen. Om maatwerk te kunnen leveren is een gevarieerd aanbod van interventies én professionals die de interventies geven nodig. Uitwisseling van kennis en informatie tussen partners is een continue uitdaging. Bovendien hebben jongeren en hun ouders vaker niet dan wel kennis van het beschikbare aanbod van interventies en professionals. De uitkomsten van de vragenlijst laten zien dat voornamelijk jongeren die het gevoel hebben bij niemand terecht te kunnen met problemen 1) niet bekend zijn met (de weg naar) instanties of 2) het idee hebben niet bij hen terecht te kunnen met deze problemen. Deze suggesties focussen zich daarom op het optimaliseren van bestaande interventies en het ontwikkelen van nieuwe maatregelen die aansluiten bij de behoeften van jongeren. Centraal staat het bieden van preventieve voorlichting, het verbeteren van toegang tot (jeugd)hulp en het structureel in gesprek blijven (over interventies) met de doelgroep zelf.

- Ontwikkel een doorlopende leerlijn voor po en vo om leerlingen en docenten voor te lichten over middelengebruik, sociale media, veerkracht, weerbaarheid en omgaan met geld. Binnen deze thema's kan ook ruimte zijn om leerlingen van groep 7 en 8 (voor zover mogelijk) voor te bereiden op de overstap naar het vo (in de gemeente Venray of daarbuiten). Deze leerlijn kan bovendien gecombineerd worden met de beoogde doorlopende leerlijn voor ondermijnende en online criminaliteit.
- Onderzoek samen met de jeugdconsulenten welke factoren een rol spelen bij de oplopende wachtlijsten tot jeugdhulp. Zet, zodra deze factoren bekend zijn, in op het verminderen van hun invloed.
- Bespreek met Halt welke rol zij kunnen spelen in de Venrayse aanpak van jeugdcriminaliteit en onder welke voorwaarden zij van dienst kunnen zijn. Halt biedt momenteel al wel spreekuren aan op scholen, maar wordt volgens respondenten niet goed of in een te laat stadium gevonden. Betrek in de bespreking van deze rol ook de scholen, om bekendheid met (de mogelijkheden en rol van) Halt te vergroten.

In het Plan van Aanpak PmG staat dat de gemeente al voornemens is hier stappen in te nemen.

- Bouw structureel momenten in om maatregelen en interventies te evalueren met de jongeren zelf. Dat kan via een simpele, algemene vragenlijst (vergelijkbaar met de vragenlijst aan het eind van dit onderzoek) die jaarlijks onder jongeren wordt uitgezet. Of door enkele standaardvragen aan het eind van een interventie terug te leggen bij jongeren die daar ervaring mee hebben. Een jongerenpanel of kinderraad zou de gemeente hierin ook kunnen voorzien van input. Wat van belang is: betrek de doelgroep in de evaluatie van initiatieven.

Samenwerking met ketenpartners

Goede samenwerking tussen partners is cruciaal voor een effectieve aanpak van jeugdcriminaliteit, maar de informatiedeling tussen ketenpartners kent momenteel knelpunten. Onduidelijkheid rondom de toepassing van privacyregels en afspraken, afwezige convenanten of afspraken, en een vertrouwensbreuk na gebeurtenissen rondom de voormalige straatcoaches belemmeren de optimale benutting van (enkele van) de al aanwezige overlegstructuren. Binnen dit thema doen we enkele suggesties om de onderlinge samenwerking te versterken en belemmeringen voor informatie-uitwisseling weg te nemen.

- Experimenteer met het organiseren van informele bijeenkomsten met ketenpartners, met als doel om elkaar en elkaars expertise en mogelijkheden (beter) te leren kennen.
- Maak waar mogelijk regiobrede afspraken over informatiedeling tussen ketenpartners om onduidelijkheden te verkleinen bij organisaties die werkzaam zijn in een breder gebied. Onderzoek daarbij ook de mogelijkheden vanuit de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wgs).[6] Stel daarbij ook (haalbare) doelen, agenda's en actiepunten op, en beschrijf welke inzet of gegevens vanuit de partners daarbij nodig is, om te voorkomen dat goede initiatieven niet van de overlegtafel geraken. Wijs in ieder overleg een regiehouder aan die afspraken monitort en handhaaft.
- Werk aan vertrouwen in overleggen, met vaste en een gelimiteerd aantal gezichten. Om passende informatie-deling te bemoedigen, bijvoorbeeld tijdens het JPO, is vertrouwen tussen de groepen aan tafel noodzakelijk. Zorg voor vaste gezichten aan tafel en limiteer de groepsgrootte, zodat vertrouwen binnen deelnemers kan groeien en signalen en zorgen daadwerkelijk besproken kunnen worden. Het maken van onderscheid tussen kern- en schilpartners kan hierbij helpen.

6. Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2024b.

Colofon

Auteurs:
Marjolein Nillessen, Emily Berger, Marijn Helsloot,
Vivianne van Leeuwen en Henk Ferwerda

Met medewerking van:
Christa Dinnissen

Opmaak:
Marcel Grotens

In opdracht van:
Gemeente Venray

© 2026, Bureau Beke

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

No part of this publication may be reproduced in any form by print, photo print or other means without written permission from the authors.

bureaubeke.nl